

**SEKTORITUTKIMUKSEN NEUVOTTELUKUNTA
DELEGATIONEN FÖR SEKTORSFORSKNING**
PÖYTÄKIRJA

KOKOUS	Sektoritutkimuksen neuvottelukunta
AIKA	3.6.2010, klo 13-15
PAIKKA	Kalevala K211, Meritullinkatu 10, OKM
LÄSNÄ Puheenjohtaja	johtaja Leena Vestala (OKM)
Jäsenet	neuvotteleva virkamies Riitta Kirjavainen (VNK) tutkimusjohtaja Mikko Peltonen (MMM) <i>saapui klo 14, läsnä kohdat 8-12</i> ylijohtaja Pekka Plathan (LVM) työmarkkinaneuvos Päivi Järviniemi (TEM, osaaminen, työ ja hyvinvointi - jaoston puheenjohtaja) tutkimus- ja kehittämisjohtaja Kari Vinni (STM) <i>läsnä kohdat 1-8, poistui klo 14.45</i> tutkimusjohtaja Laura Höijer (YM)
Pysyvät asiantuntijat	yli-insinööri Risto Murto (LVM, alue- ja yhdyskuntarakenteet ja infrastruktuurit -jaoston puheenjohtaja) ympäristöneuvos Antero Honkasalo (YM, kestävä kehitys -jaoston puheenjohtaja) johtaja Riikka Heikinheimo (Tekes) pääsihteeri Ilkka Turunen (Tutkimus- ja innovaationeuvosto)
Asiantuntijat	ohjelmaneuvos Sirpa Kekkonen (VNK, POVI-työryhmän puheenjohtaja) <i>poistui klo 14, läsnä kohdat 1-7</i> erityisasiantuntija Terhi Ylitalo (PLM, turvallisuus -jaoston asiantuntijasihteeri) neuvotteleva virkamies Tuomo Mäki (VM) opetusneuvos Marja Pulkkinen (OKM) ylitarkastaja Tiina Ranta-Lassila (SM) pääjohtaja Lea Kauppi (SYKE)
Sihteeristö	pääsihteeri Sari Löytökorpi harjoittelija Janne Pölönen
ESTYNEET	suunnittelu- ja tutkimuspäällikkö Janne Taalas (UM) kehittäispäällikkö Kaisa Sistonen (OM) kehittämisneuvos Harri Martikainen (SM, varapuheenjohtaja) tutkimusjohtaja Juha Martelius (PLM, turvallisuus -jaoston puheenjohtaja) finanssineuvos Tuulia Hakola-Uusitalo (VM) pääjohtaja Harri Vainio (Työterveyslaitos) ylijohtaja Riitta Mustonen (Suomen Akatemia) suunnittelija Ulla Suomela

---

ESITYSLISTA

- Kokouksen avaus**
Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.08.
- Laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**
Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
- Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen**
Kokouksen työjärjestys hyväksyttiin lisäämällä yksi ilmoitusasia kohtaan 5.
- Edellisen kokouksen pöytäkirjan (15.4.2010) hyväksyminen (Liite 1)**
Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

5 Ilmoitusasiat

Todetaan tiedoksi

- neuvottelukunnan pääsihteerin matkaraportti 6.5.2010 Pariisissa järjestetystä OECD:n Research Institutions and Human Resources (RIHR) -työryhmän toteuttaman "The transformation of public research institutions (PRI)" -hankkeen ohjausryhmän kokouksesta, jossa hän esitteli Terveyden ja hyvinvoinnin laitosta koskevan tapaustutkimuksen tuloksia (Liite 2).

Päätettiin, että pääsihteerin informoi neuvottelukuntaa sähköpostitse PRI-hankkeen jatkosta RIHR-työryhmän 22.6.2010 kokouksen jälkeen. Vastaus Suomen osallistumisesta kaikkia tutkimuslaitoksia kattavaan kyselytutkimukseen annetaan OECD:lle yhteisen harkinnan jälkeen, kun olemme saaneet tarkemman tiedon kyselyn sisällöstä, muista osallistujista ja mahdollisista rahoitustarpeista. Kukin ministeriö vastaa oman hallinnonalansa tutkimuslaitosten osallistumisesta. Sektoritutkimuksen neuvottelukunta voi toimia koordinoivana tahona.

- Sektoritutkimuksen neuvottelukunnan kestävä kehitys -jaosto toteutti tammi-helmikuussa 2010 ilmastopolitiikkaa tukevan tutkimuskokonaisuuden (SETUILMU) hankehaun. Jaosto käsittelee hakemukset ja esitti tekemänsä arvioinnin tuloksena ministeriöiden rahoitettavaksi ja käynnistettäväksi yhdeksää hanketta yhteensä 1 023 000 eurolla vuosina 2010–12. Tutkimushankkeiden käynnistysprosessin nopeuttamiseksi neuvottelukunnan jäseniä pyydettiin lähettämään kestävä kehitys -jaoston esitystä koskeva hyväksyntä tai mahdolliset muutosehdotukset pääsihteerille sähköpostitse 12.5.2010 keskiviikkona. Neuvottelukunta hyväksyi jaoston tekemän esityksen, mutta kiinnitti huomiota hankekokonaisuuden pirstoutuneisuuteen ja yksittäisten hankkeiden vaatimattomaan kokoon. Neuvottelukunnalle asetettujen toimintatavoitteiden toteutumiseksi on toivottavaa, että kestävä kehitys -jaosto varmistaa hankkeiden välisen dialogin ja koordinaation.
- Sektoritutkimuksen neuvottelukunnan turvallisuus -jaosto järjestää [I Kansallisen turvallisuustutkimuksen päivän](#) 10.6.2010 (Paasitorni, Paasivuorenkatu 5A, 00530 Helsinki). Tilaisuuden tavoitteena on kansallisten turvallisuustutkimuksen toimijoiden verkottuminen sekä yhteistyön muotojen ja yhteisten hankeideoiden rakentaminen. Tilaisuus on tarkoitettu viranomaisille ja tutkimusta toteuttaville tahoille. Ilmoittautuminen 3.6.2010 mennessä oheisen linkin kautta: <http://www.webropol.com/P.aspx?id=440665&cid=26539041>
- Kuluttajatutkimuksen johtokunnan 21.5.2010 tekemä aloite ministeri Anni Sinnemäelle ja ministeri Mauri Pekkariselle, jossa toivotaan työ- ja elinkeinoministeriön käynnistävän pikaisesti hallinnonalan yhteiskunnallisen tutkimuksen tarpeista lähtevän selvityksen hallinnonalan sisällä jo olemassa olevien tutkimusresurssien kokoamiseksi yhteen laitokseen tai yksikköön (Liite 3).
- Valtiovarainministeriö tilasi OECD:ltä [Suomen julkisen hallinnon maa-arvioinnin](#) vuonna 2009. OECD:n arviointi ja suositukset julkistettiin 31.5.2010. Arvioinnissa tarkastellaan Suomen julkisen hallinnon kykyä toteuttaa hallituksen tavoitteita sekä sen valmiutta vastata nykyisiin ja tuleviin haasteisiin. Ministeri Mari Kiviniemi kiitti OECD:tä asiantuntevasta arvioinnista todeten, että se antaa hyvän läpileikkauksen hallinnon nykytilasta ja antaa eväitä tulevien kehittämistoimien suunnitteluun. Ministeri korosti hallinnon kokonaisuuden merkitystä tulevaisuuden kehittämistoimissa. On päästävä yhä enemmän irti hallinnonala- ja tasokohtaisesta tarkastelusta. Tarvitaan hallitusohjelman toteuttamiseksi laadittavan hallituksen strategia-asiakirjan, budjetoinnin ja tulos-ohjauksen prosessien vahvempaa yhteensovittamista.

6 Muutosesitys alue- ja yhdyskuntarakenteet ja infrastruktuurit -jaoston kokoonpanoon

Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus Tekes esittää alue- ja yhdyskuntarakenteet ja infrastruktuurit -jaostoon pysyväksi asiantuntijaksi teknologiapäällikkö Jarmo J. Heinosen tilalle teknologia-asiantuntija Virpi Mikkosta.

Päätösesitys:

Hyväksytään tehty esitys.

Päätös:

Esityksen mukaan.

7 Poliittikatoimien vaikuttavuusarvioinnin kehittäminen

Valtioneuvoston kanslia on asettanut poliittikatoimien vaikuttavuusarviointihankkeen ja tästä vastaavan työryhmän (POVI) toimikaudelle 15.2.2010 – 15.2.2011. Työryhmän tehtävänä on koota ja valmistella suositukset uudesta toimintamallista seuraavalle hallitukselle: mahdollisista muutoksista valtioneuvoston prosesseihin, eri toimijoiden roolien ja vastuiden määrittelystä, erityisesti kokonaisvastuusta arvioinnin

hyväksikäytön koordinoinnissa ja edistämässä sekä mahdollisesti tarvittavista uusista työvälineistä. Pilotoida uuden toimintamallin mahdollisuuksia ministeriöiden kanssa sovittavien politiikkakokonaisuuksien kautta, sekä tuoda arvioinnin näkökulmaa eri kehittämishankkeisiin. Sektoritutkimuksen neuvottelukunta nähdään yhtenä keskeisenä yhteistyötahona.

Päätösesitys:

Kuullaan POVI-työryhmän puheenjohtajan Sirpa Kekkosen katsaus (Liite 5, toimitettu kokouksessa pöydälle). Keskustellaan mahdollisen yhteistyön käynnistämisestä ja sovitaan tarvittavista jatkotoimenpiteistä.

Päätös:

Esityksen mukaan. Neuvottelukunta totesi yhteistyön tärkeäksi. Sirpa Kekkonen kertoi POVI-työryhmän laatimasta alustavasta yhteistyöehdotuksesta. Sovittiin, että pääsihteeri lähettää POVI-työryhmän esityksen neuvottelukunnalle sähköpostitse hyväksyttäväksi.

8 Sektoritutkimuksen neuvottelukunnan jaostojen toiminta

Neuvottelukunnan tehtävänä on siitä annetun asetuksen mukaan:

- ohjata ja kehittää valtion sektoritutkimusta ja sen hyödyntämistä, edistää ja vahvistaa ministeriöiden ja hallinnonalojen välistä sektoritutkimusta koskevaa yhteistyötä ja tehdä näitä koskevia aloitteita;
- valmistella ministeriöiden yhteisen sektoritutkimuksen toteuttamiseksi tarvittavia tutkimusohjelmia ja koordinoita niiden toteuttamista ja kilpailuttamista;
- tehdä valtioneuvostolle ja ministeriöille esitykset tutkimusohjelmien toteuttamisesta ja rahoittamisesta, seurata tutkimusohjelmien toimeenpanoa ja raportoida niiden toteutumisesta valtioneuvostolle ja asianomaisille ministeriöille.

Neuvottelukunnan toiminnan onnistumisen edellytyksenä on, että ministeriöt huomioivat sen kannanotot tutkimuslaitosten tulosoajauksessa ja tutkimusmäärärahojen kohdentamisessa. Neuvottelukunnan tehtävien valmistelu tapahtuu jaostoissa, jotka esittelevät valmistelemansa asiat neuvottelukunnan päätettäväksi. Neuvottelukunta on ensimmäisessä kokouksessaan päättänyt, että se raportoi valtioneuvostolle tutkimusohjelmien toteutumisesta vuoden 2010 loppuun mennessä.

Päätösesitys:

Kuullaan jaostojen puheenjohtajien selonteot jaostojen toiminnasta, asetuksessa annettujen tehtävien toteutumisesta, haasteista ja toimintaa koskevista kehitysehdotuksista (Liitteet 6-9, toimitettu kokouksessa pöydälle). Keskustellaan ja päätetään jaostojen toimintoja koskevista toimenpiteistä.

Päätös:

Esityksen mukaan. Jaostojen tulee valmistella valtioneuvostolle tehtävää raporttia, jossa on tuotava selkeästi esille missä on onnistuttu ja missä ei.

Käydyssä keskustelussa todettiin

- tutkimushanketoiminnan olevan haasteellista, sillä niihin ei ole kyetty hankkimaan riittäviä resursseja. Jatkossa jaostojen toiminnassa tulisi keskittyä hanketoiminnan sijaan valmistelemaan neuvottelukunnan käsittelyyn esityksiä siitä, miten halutun kaltaisia tutkimustoimintoja voitaisiin edistää. Tutkimustoimintoihin tulisi vaikuttaa mm. yhteisellä tulosoajauksella. Neuvottelukunnassa tulisi päättää millä hankkeilla edetään ja mihin rahoitus keskitetään.

9 Sektoritutkimuksen rahoitus 2010

Vuoden 2010 talousarvion määrärahoja ja myöntämisvaltuuksia kohdennetaan tutkimus- ja kehittämis-toimintaan kaikkiaan 2 055 miljoonaa euroa. T&k-rahoitus kasvaa Tilastokeskuksen mukaan edellisvuodesta 155 miljoonaa euroa. Samalla julkisen t&k-rahoituksen osuus bruttokansantuotteesta nousee arviolta 1,17 prosenttiin. Sektoritutkimuslaitosten osuus koko valtion t&k-rahoituksesta laskee edellisvuodesta n. 2%. Sektoritutkimuslaitosten budjettimäärärahat laskevat edellisvuodesta reaalisesti n. 3% eli 3,4 miljoonaa euroa.

Päätösesitys:

Kuullaan ja todetaan tiedoksi pääsihteeri Ilkka Turusen esittämä tutkimus- ja innovaationeuvoston sihteeristön laatima budjettianalyysi sektoritutkimuksen rahoituksesta 2010 (Liite 10, toimitettu kokouksessa pöydälle).

Päätös:

Esityksen mukaan.

10 Sektoritutkimuskentän rakenteellinen kehittäminen

Tutkimus- ja innovaationeuvosto (TIN) on käsitellyt 19.5.2010 tutkimus- ja koulutusjaoston kokouksessa ja 25.5.2010 TIN:n kokouksessa sektoritutkimuksen neuvottelukunnan työvaliokunnan valmistelemaa sektoritutkimuksen neuvottelukunnan alustavaa esitystä sektoritutkimuskentän rakenteellisen kehittämisen jatkotoimenpiteiksi (Liite 4).

Päätösesitys:

Kuullaan pääsihteeri Ilkka Turusen yhteenveto TIN:n kannanotoista. Päätetään kuullun pohjalta tarvittavista jatkovalmisteluista.

Päätös:

Esityksen mukaan. Ei todettu tarvetta jatkovalmisteluun.

Pääsihteeri Ilkka Turunen totesi:

- TIN:n tutkimus- ja koulutusjaostossa käydyssä keskustelussa todettiin, että sektoritutkimuksen kehittämisessä on monia vaikeita ratkaisemattomia kysymyksiä. Perusteellinen uudistaminen vaatisi nykyistä laaja-alaisempaa ja vahvempaa poliittista tukea. Rahoitusjärjestelmä on vielä uudistamatta: rahoitus on jakautunut epätasaisesti tutkimuslaitosten kesken ja ministeriöillä ei ole käytettävissään toimivassa tilaaja-tuottajamallissa tarvittavia voimavaroja. Sektoritutkimuksen neuvottelukunnan esittämässä mallissa uudistamisen perustavoitteet jäävät toteutumatta, eikä se raskaana ja joustamattomana tuottane kestäviä ratkaisuja keskeisiin ongelmiin. Ei poista siiloutuneisuutta ja ohjausjärjestelmän toimivuus on kyseenalainen. Uudistustyössä on otettava esille myös aiempia malleja ja mietittävä uudelleen sektoritutkimuksen neuvottelukunnan asemaa.
- TIN:n kokouksessa todettiin, että tarvitaan lisää pohdinta-aikaa. Ohjaus ja rahoitus ovat kriittisiä kysymyksiä. On pohdittava, miten saadaan aikaan hallituksen strategian, politiikkaohjelmien, budjetoinnin ja tulosohjauksen tiiviimpi koordinaatio ja miten koko valtiokonsernia ohjataan. Poliittista ohjausta ei ole ollut riittävästi. Neuvosto käy syksyllä perusteellisen keskustelun sektoritutkimuksesta. Sitä varten neuvosto pyytää ministeriöiltä sekä Suomen yliopistoja edustavalta UNIFI:lta ja ammattikorkeakoulujen rehtorineuvostoilta lausunnon sektoritutkimuksen neuvottelukunnan esityksestä. TIN:n sihteeristön tulee syksyn keskustelua pohjustaessaan käyttää hyväkseen kaikkea aiemmin syntyntä valmisteluaineistoa ja tarkastella myös vaihtoehtoisia toimintamalleja. Samassa syksyn TIN:n kokouksessa esitellään LYNET.

11 Muut mahdolliset asiat

Kokouksessa ei todettu muita käsiteltäviä asioita.

12 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.15.

Vakuudeksi

pöytäkirjan on __.__.2010 tarkistanut ja vahvistanut

Leena Vestala
puheenjohtaja

Sari Löytökorpi
pääsihteeri